

Guia docent dels medicaments més dispensats

Fitxes breus per a CFGM Farmàcia i Parafarmàcia

Inclou efectes adversos, contraindicacions i interaccions principals

Avís important: document docent i orientatiu. No substitueix la fitxa tècnica, el prospecte, la prescripció mèdica ni el criteri professional farmacèutic. Les dosis són esquemàtiques i poden variar segons edat, pes, funció renal/hepàtica, indicació i presentació comercial.

Índex

Nº	Principi actiu / medicament	Família terapèutica	Ús habitual
1	Paracetamol	Analgèsic i antipirètic	Dolor i febre
2	Omeprazol	Inhibidor de la bomba de protons	Reflux i protecció gàstrica
3	Metamizol	Analgèsic i antipirètic	Dolor moderat-intens i febre
4	Atorvastatina	Estatina	Colesterol elevat
5	Àcid acetilsalicílic / Adiro	Antiagregant plaquetari	Prevenició cardiovascular
6	Ibuprofèn	AINE	Dolor, inflamació i febre
7	Levotiroxina / Eutirox	Hormona tiroïdal	Hipotiroïdisme
8	Dexketoprofèn / Enantyum	AINE	Dolor agut
9	Acenocumarol / Sintrom	Anticoagulant oral	Prevenició de trombosi i embòlies
10	Lorazepam	Benzodiazepina ansiolítica	Ansietat i insomni
11	Bromazepam	Benzodiazepina ansiolítica	Ansietat
12	Ramipril	IECA	Hipertensió i protecció cardiovascular
13	Metformina	Antidiabètic oral	Diabetis tipus 2
14	Salbutamol / Ventolin	Broncodilatador beta-2	Asma i broncoespasme
15	Escitalopram	Antidepressiu ISRS	Depressió i ansietat
16	Alprazolam	Benzodiazepina ansiolítica	Ansietat i crisis d'angoixa
17	Amlodipina	Antagonista del calci	Hipertensió i angina
18	Bisoprolol	Betabloquejant	Hipertensió i insuficiència cardíaca
19	Losartan	ARA-II	Hipertensió
20	Sertralina	Antidepressiu ISRS	Depressió, ansietat i TOC

Principi actiu	Família terapèutica	Pacients típics	Envasos/any (aprox.)
Paracetamol	Analgèsic i antipirètic	Tota la població, especialment adults i gent gran	45 M
Omeprazol	IBP	Pacients amb reflux, gastritis o polimedicats	38 M
Metamizol	Analgèsic	Adults amb dolor agut o postoperatori	26 M
Atorvastatina	Estatina	Pacients amb colesterol elevat o risc cardiovascular	24 M
Àcid acetilsalicílic (Adiro)	Antiagregant	Pacients amb antecedents cardiovasculars	22 M
Ibuprofèn	AINE	Adults joves i de mitjana edat amb dolor o inflamació	21 M
Levotiroxina (Eutirox)	Hormona tiroïdal	Pacients amb hipotiroïdisme, sobretot dones	20 M
Dexketoprofèn (Enantyum)	AINE	Adults amb dolor agut musculoesquelètic o dental	18 M
Acenocumarol (Sintrom)	Anticoagulant	Pacients amb fibril·lació auricular o pròtesis valvulars	14 M
Lorazepam	Benzodiazepina	Persones amb ansietat o insomni	13 M
Bromazepam	Benzodiazepina	Adults amb trastorns d'ansietat	12 M
Ramipril	IECA	Pacients hipertensos o amb insuficiència cardíaca	11 M
Metformina	Antidiabètic oral	Pacients amb diabetis tipus 2	10 M
Salbutamol (Ventolin)	Broncodilatador	Pacients asmàtics o amb MPOC	9 M
Escitalopram	ISRS	Pacients amb depressió o ansietat generalitzada	8 M
Alprazolam	Benzodiazepina	Ansietat intensa i trastorns de pànic	8 M
Amlodipina	Antagonista del calci	Pacients amb hipertensió arterial	7 M
Bisoprolol	Betabloquejant	Pacients amb hipertensió, arítmies o insuficiència cardíaca	7 M
Losartan	ARA-II	Pacients hipertensos, especialment diabètics	6 M
Sertralina	ISRS	Pacients amb depressió, TOC o trastorns d'ansietat	6 M

- AINE = Antiinflamatori no esteroïdal
- IBP = Inhibidor de la bomba de protons
- IECA = Inhibidor de l'enzim convertidor de l'angiotensina
- ARA-II = Antagonista dels receptors de l'angiotensina II
- ISRS = Inhibidor selectiu de la recaptació de serotonina

Total aproximat dels 20 primers: més de **325 milions d'envasos dispensats anualment** a Espanya. Aquesta xifra és orientativa i varia segons l'any i la font de dades.

1. Paracetamol

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Analgèsic i antipirètic
Indicacions principals	Dolor lleu-moderat i febre. Molt habitual en automedicació i en prescripció.
Posologia orientativa	Adults: 500-1000 mg cada 6-8 h; màxim habitual 3 g/dia en adult sa. Reduir en gent gran, baix pes o risc hepàtic.
Efectes adversos destacables	Nàusees, erupció cutània, elevació de transaminases. El risc greu és hepatotoxicitat per sobredosi o ús amb alcohol.
Contraindicacions / alertes	Hipersensibilitat. Malaltia hepàtica greu o alcoholisme actiu: precaució màxima o evitar segons cas.
Interaccions o incompatibilitats	Alcohol: augmenta risc hepàtic. Warfarina/acenocumarol: ús continuat pot augmentar INR. Altres productes amb paracetamol: risc de duplicar dosis.
Original / marques conegudes	Gelocatil / Termalgin / Efferalgan
Genèrics	Paracetamol EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

2. Omeprazol

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Inhibidor de la bomba de protons (IBP)
Indicacions principals	Reflux gastroesofàgic, úlcera, erradicació H. pylori amb antibiòtics, protecció gàstrica en pacients de risc.
Posologia orientativa	Adults: 20 mg/dia habitualment abans d'esmorzar; en casos concrets 20-40 mg/dia.
Efectes adversos destacables	Cefalea, dolor abdominal, diarrea o restrenyiment, nàusees. Ús llarg: hipomagnesèmia, dèficit B12, fractures, infeccions digestives.
Contraindicacions / alertes	Hipersensibilitat. No banalitzar símptomes d'alarma: pèrdua de pes, vòmits persistents, sang, disfàgia.
Interaccions o incompatibilitats	Clopidogrel: pot reduir efecte antiagregant. Atazanavir/nelfinavir: evitar. Metotrexat a dosis altes: precaució. Pot alterar absorció de fàrmacs dependents del pH.
Original / marques conegudes	Losec
Genèrics	Omeprazol EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

3. Metamizol

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Analgèsic i antipirètic pirazolònic
Indicacions principals	Dolor moderat-intens, dolor còlic i febre quan altres opcions no són adequades.
Posologia orientativa	Adults: 575 mg cada 6-8 h segons necessitat; ajustar a pauta mèdica.
Efectes adversos destacables	Hipotensió, reaccions al·lèrgiques, nàusees. Risc poc freqüent però greu: agranulocitosi.
Contraindicacions / alertes	Antecedent d'agranulocitosi per metamizol/pirazolones, alteracions medul·lars, hipersensibilitat, tercer trimestre d'embaràs.
Interaccions o incompatibilitats	Metotrexat: més risc hematològic. Ciclosporina: pot reduir nivells. Alcohol i altres depressors: prudència. Alertar si febre, mal de coll o lesions bucals.
Original / marques conegudes	Nolotil
Genèrics	Metamizol EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

4. Atorvastatina

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Estatina hipolipemiant
Indicacions principals	Hipercolesterolèmia i prevenció cardiovascular.
Posologia orientativa	Adults: 10-80 mg/dia, habitualment una presa diària.
Efectes adversos destacables	Miàlgies, alteracions digestives, augment de transaminases. Rar: miopatia/rabdomiòlisi.
Contraindicacions / alertes	Malaltia hepàtica activa, transaminases elevades persistents, embaràs i lactància.
Interaccions o incompatibilitats	Aranja/pomelo: pot augmentar nivells. Macròlids, antifúngics azòlics, inhibidors proteasa, ciclosporina: més risc muscular. Fibrats: precaució.
Original / marques conegudes	Zarator / Cardyl
Genèrics	Atorvastatina EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

5. Àcid acetilsalicílic 100 mg (Adiro)

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Antiagregant plaquetari
Indicacions principals	Prevenió secundària d'infart, ictus o altres esdeveniments cardiovasculars.
Posologia orientativa	Adults: 100 mg/dia habitualment. No és analgèsic a aquesta dosi.
Efectes adversos destacables	Dispèpsia, dolor gàstric, hematomes, hemorràgies. Pot provocar broncoespasme en asmàtics sensibles.
Contraindicacions / alertes	Úlcera activa, hemorràgia, al·lèrgia a AAS/AINE, trastorns de coagulació greus.
Interaccions o incompatibilitats	Anticoagulants, antiagregants, AINE i corticoides: augment risc hemorràgic. Alcohol: augmenta risc gastrointestinal. Ibuprofèn pot interferir amb l'efecte antiagregant si es pren mal payoutat.
Original / marques conegudes	Adiro
Genèrics	AAS 100 mg EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

6. Ibuprofèn

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	AINE
Indicacions principals	Dolor, febre i inflamació. Molt usat en dolor dental, muscular i dismenorrea.
Posologia orientativa	Adults: 400 mg cada 6-8 h; 600 mg segons prescripció. Usar la mínima dosi i durada possible.
Efectes adversos destacables	Dolor gàstric, nàusees, retenció de líquids, augment de tensió arterial, risc gastrointestinal, renal i cardiovascular.
Contraindicacions / alertes	Úlcera o hemorràgia digestiva activa/recurrent, insuficiència renal/hepàtica/cardiaca greu, tercer trimestre d'embaràs, al·lèrgia a AINE.
Interaccions o incompatibilitats	Anticoagulants/antiagregants/corticoides/ISRS: més sagnat. IECA/ARA-II/diürètics: risc renal. Liti i metotrexat: pot augmentar toxicitat. Alcohol: més risc digestiu.
Original / marques conegudes	Neobrufen / Espidifen
Genèrics	Ibuprofèn EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

7. Levotiroxina

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Hormona tiroïdal
Indicacions principals	Tractament de l'hipotiroïdisme i supressió de TSH en alguns casos.
Posologia orientativa	Pauta molt individualitzada. Es pren en dejú, 30-60 min abans d'esmorzar.
Efectes adversos destacables	Si excés de dosi: palpitations, tremolor, insomni, pèrdua de pes, diarrea, nerviosisme.
Contraindicacions / alertes	Tirotoxicosi no tractada, insuficiència suprarenal no tractada, infart agut de miocardi en situació concreta.
Interaccions o incompatibilitats	Calci, ferro, antiàcids, sucralfat, resines i alguns aliments rics en soja/fibra: separar 4 h. Cafè i menjar redueixen absorció. Anticoagulants: pot potenciar efecte.
Original / marques conegudes	Eutirox
Genèrics	Levotiroxina EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

8. Dexketoprofèn

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	AINE
Indicacions principals	Dolor agut lleu-moderat: dental, muscular, dismenorrea, postoperatori.
Posologia orientativa	Adults: 25 mg cada 8 h; màxim 75 mg/dia. Preferible durada curta.
Efectes adversos destacables	Dispèpsia, dolor abdominal, nàusees, mareig. Risc gastrointestinal, renal i cardiovascular com altres AINE.
Contraindicacions / alertes	Úlcera/hemorràgia digestiva, insuficiència renal/hepàtica/cardiaca greu, tercer trimestre d'embaràs, al·lèrgia a AINE.
Interaccions o incompatibilitats	Anticoagulants, antiagregants, corticoides i ISRS: més sagnat. IECA/ARA-II/diürètics: risc renal. Liti/metotrexat: toxicitat. Alcohol: risc digestiu.
Original / marques conegudes	Enantyum
Genèrics	Dexketoprofèn EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

9. Acenocumarol

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Anticoagulant antivitamina K
Indicacions principals	Prevenió i tractament de trombosi/embòlia, fibril·lació auricular i vàlvules segons cas.
Posologia orientativa	Dosi individual segons INR. No hi ha "dosi estàndard" segura.
Efectes adversos destacables	Hemorràgies, hematomes, sang a orina/femta, epistaxi, anèmia.
Contraindicacions / alertes	Hemorràgia activa, risc hemorràgic greu, embaràs en molts casos, impossibilitat de control INR.
Interaccions o incompatibilitats	Moltes interaccions: AINE, antibiòtics, antifúngics, amiodarona, antiepilèptics, herba de Sant Joan. Vitamina K en dieta: mantenir ingesta estable (verdures de fulla), no canvis bruscos. Alcohol: evitar excessos.
Original / marques conegudes	Sintrom
Genèrics	Acenocumarol EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

10. Lorazepam

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Benzodiazepina ansiolítica
Indicacions principals	Ansietat, insomni associat i premedicació en situacions concretes. Ús curt.
Posologia orientativa	Adults: pauta individual, sovint 0,5-1 mg 1-3 cops/dia. En gent gran, dosis més baixes.
Efectes adversos destacables	Somnolència, mareig, debilitat, confusió, caigudes, dependència, tolerància, abstinència.
Contraindicacions / alertes	Insuficiència respiratòria greu, apnea del son, miastènia gravis, insuficiència hepàtica greu, dependència activa sense control.
Interaccions o incompatibilitats	Alcohol: prohibir/evitar, depressió respiratòria i sedació. Opioides, antihistamínics sedants, antipsicòtics i altres hipnòtics: risc de sedació profunda i caigudes.
Original / marques conegudes	Orfidal
Genèrics	Lorazepam EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

11. Bromazepam

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Benzodiazepina ansiolítica
Indicacions principals	Ansietat i tensió emocional. Ús curt i amb revisió.
Posologia orientativa	Adults: pauta individual; freqüent 1,5-3 mg 1-3 cops/dia.
Efectes adversos destacables	Somnolència, lentitud psicomotora, confusió, debilitat, risc de dependència i caigudes.
Contraindicacions / alertes	Insuficiència respiratòria greu, apnea del son, miastènia gravis, insuficiència hepàtica greu.
Interaccions o incompatibilitats	Alcohol i altres depressors del SNC: evitar. Opioides: risc greu de depressió respiratòria. Compte amb conducció i maquinària.
Original / marques conegudes	Lexatin
Genèrics	Bromazepam EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

12. Ramipril

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	IECA antihipertensiu
Indicacions principals	Hipertensió, insuficiència cardíaca i protecció cardiovascular/renal segons indicació.
Posologia orientativa	Adults: 2,5-10 mg/dia segons resposta.
Efectes adversos destacables	Tos seca, hipotensió, mareig, hiperpotassèmia, alteració renal. Rar: angioedema.
Contraindicacions / alertes	Embaràs, antecedent d'angioedema per IECA, estenosi bilateral artèria renal, hiperpotassèmia important.
Interaccions o incompatibilitats	Diürètics estalviadors de potassi, suplementes de potassi i substituïts de sal amb potassi: risc hiperpotassèmia. AINE: redueixen efecte i augmenten risc renal. Liti: toxicitat.
Original / marques conegudes	Triatec
Genèrics	Ramipril EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

13. Metformina

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Antidiabètic biguanida
Indicacions principals	Diabetis mellitus tipus 2, especialment amb sobrepès/resistència insulina.
Posologia orientativa	Adults: iniciar baix i pujar; habitual 850-1000 mg 1-2 cops/dia amb menjar.
Efectes adversos destacables	Diarrea, nàusees, dolor abdominal, gust metàl·lic. Ús llarg: déficit B12. Rar: acidosi làctica.
Contraindicacions / alertes	Insuficiència renal greu, acidosi metabòlica, insuficiència hepàtica greu, alcoholisme, situacions d'hipòxia/deshidratació greu.
Interaccions o incompatibilitats	Alcohol: augmenta risc d'acidosi làctica. Contrast iodats: pot caldre suspendre temporalment segons funció renal. Diürètics/AINE en deshidratació: risc renal indirecte.
Original / marques conegudes	Dianben
Genèrics	Metformina EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

14. Salbutamol

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Broncodilatador beta-2 agonista d'acció curta
Indicacions principals	Alleujament ràpid del broncoespasme en asma/MPOC i prevenció d'asma d'esforç.
Posologia orientativa	Adults: 1-2 inhalacions segons necessitat. No abusar; excés indica mal control.
Efectes adversos destacables	Tremolor, nerviosisme, taquicàrdia, palpitations, cefalea, hipopotassèmia a dosis altes.
Contraindicacions / alertes	Hipersensibilitat. Precaució en cardiopaties, hipertiroidisme i arítmies.
Interaccions o incompatibilitats	Betabloquejants no selectius poden reduir efecte. Diürètics, corticoides i xantines: més risc d'hipopotassèmia. Cafeïna pot sumar nerviosisme/palpitations.
Original / marques conegudes	Ventolin
Genèrics	Salbutamol EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

15. Escitalopram

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Antidepressiu ISRS
Indicacions principals	Depressió, ansietat generalitzada, pànic, fòbia social i TOC segons indicació.
Posologia orientativa	Adults: 10 mg/dia; màxim habitual 20 mg/dia. Efecte en setmanes.
Efectes adversos destacables	Nàusees, insomni o somnolència, sudoració, disfunció sexual, diarrea, cefalea. Pot augmentar risc de sagnat.
Contraindicacions / alertes	Ús amb IMAO, antecedent d'allargament QT o combinacions que allarguen QT segons cas.
Interaccions o incompatibilitats	IMAO, linezolid, triptans, tramadol, liti, herba de Sant Joan: risc serotoninèrgic. AINE/antiagregants/anticoagulants: més sagnat. Alcohol: evitar.
Original / marques conegudes	Cipralex / Esertia
Genèrics	Escitalopram EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

16. Alprazolam

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Benzodiazepina ansiolítica
Indicacions principals	Ansietat i crisi d'angoixa/pànic. Ús curt; alt risc de dependència.
Posologia orientativa	Adults: pauta individual; iniciar baix. Retirada gradual, mai tall brusc si ús continuat.
Efectes adversos destacables	Somnolència, amnèsia, confusió, caigudes, dependència, síndrome d'abstinència.
Contraindicacions / alertes	Insuficiència respiratòria greu, apnea del son, miastènia gravis, insuficiència hepàtica greu.
Interaccions o incompatibilitats	Alcohol i opioides: risc molt greu. Inhibidors CYP3A4 (macròlids, azòlics, alguns antivirals, aranja): augmenten sedació. Conducció: risc.
Original / marques conegudes	Trankimazin
Genèrics	Alprazolam EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

17. Amlodipino

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Calciantagonista dihidropiridínic
Indicacions principals	Hipertensió i angina.
Posologia orientativa	Adults: 5-10 mg/dia.
Efectes adversos destacables	Edema de turmells, rubor, cefalea, mareig, palpitations, cansament.
Contraindicacions / alertes	Hipotensió greu, xoc, obstrucció greu del tracte de sortida ventricular esquerra, insuficiència cardíaca inestable postinfart.
Interaccions o incompatibilitats	Inhibidors CYP3A4 (macròlids, azòlics, ritonavir) augmenten nivells. Simvastatina: limitar dosi. Aranja: precaució.
Original / marques conegudes	Norvas
Genèrics	Amlodipino EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

18. Bisoprolol

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Betabloquejant selectiu beta-1
Indicacions principals	Hipertensió, cardiopatia isquèmica, insuficiència cardíaca crònica estable.
Posologia orientativa	Adults: 2,5-10 mg/dia segons indicació; no suspendre bruscament.
Efectes adversos destacables	Bradicàrdia, cansament, mareig, fredor extremitats, hipotensió, alteracions del son.
Contraindicacions / alertes	Asma greu o broncoespasme no controlat, bradicàrdia marcada, bloqueig AV, xoc cardiològic, insuficiència cardíaca aguda.
Interaccions o incompatibilitats	Verapamil/diltiazem, digoxina, antiarrítmics: risc bradicàrdia/bloqueig. Insulina/antidiabètics: pot emascarar hipoglucèmia. Alcohol pot potenciar hipotensió.
Original / marques conegudes	Emconcor
Genèrics	Bisoprolol EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

19. Losartan

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	ARA-II antihipertensiu
Indicacions principals	Hipertensió, protecció renal en diabetis i insuficiència cardíaca segons cas.
Posologia orientativa	Adults: 50-100 mg/dia.
Efectes adversos destacables	Mareig, hipotensió, hiperpotassèmia, alteració renal. Menys tos que IECA.
Contraindicacions / alertes	Embaràs, insuficiència hepàtica greu, ús amb aliskiren en diabetis o insuficiència renal segons fitxa.
Interaccions o incompatibilitats	Potassi/sals de potassi/espironolactona: hiperpotassèmia. AINE: risc renal i menor efecte antihipertensiu. Liti: toxicitat.
Original / marques conegudes	Cozaar
Genèrics	Losartan EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

20. Sertralina

Bloc	Resum docent
Família terapèutica	Antidepressiu ISRS
Indicacions principals	Depressió, ansietat, pànic, TOC i estrès posttraumàtic segons indicació.
Posologia orientativa	Adults: 50 mg/dia inicial habitual; ajustar fins a 200 mg/dia segons resposta.
Efectes adversos destacables	Nàusees, diarrea, insomni, somnolència, sudoració, tremolor, disfunció sexual. Pot augmentar risc de sagnat.
Contraindicacions / alertes	Ús amb IMAO o pimozida. Precaució en epilèpsia, trastorn bipolar i risc de sagnat.
Interaccions o incompatibilitats	IMAO, linezolid, tramadol, triptans, liti, herba de Sant Joan: risc serotoninèrgic. AINE/anticoagulants/antiagregants: més sagnat. Alcohol: evitar.
Original / marques conegudes	Besitran / Aremis
Genèrics	Sertralina EFG

Consell de dispensació: comprovar duplicats, al·lèrgies, embaràs/lactància, edat, funció renal/hepàtica quan sigui rellevant i medicació concomitant. Derivar si hi ha símptomes d'alarma o ús inadequat.

Annex 1. Antibiotics habituals en farmàcia comunitària

Tots requereixen recepta. Resum de reconeixement, no pauta de tractament.

Principi actiu	Família	Indicació habitual	Efectes adversos	Contraindicacions	Interaccions/aliments
Amoxicil·lina	Penicil·lina	Otitis, faringoamigdalitis, infeccions respiratòries o dentals segons prescripció	Diarrea, nàusees, exantema	Al·lèrgia a penicil·lines/betalactàmics	Anticoagulants: pot alterar INR; al·lopurinol augmenta risc d'exantema.
Amoxicil·lina/clavulànic	Penicil·lina + inhibidor beta-lactamasa	Respiratòries, ORL, dentals, pell segons criteri mèdic	Diarrea freqüent, nàusees, candidiasi	Al·lèrgia betalactàmics; antecedent d'icterícia/hepatitis associada	Anticoagulants: controlar INR; prendre amb menjar millora tolerància.
Azitromicina	Macròlid	Respiratòries, ORL i altres segons pauta	Diarrea, dolor abdominal, nàusees, allargament QT	Al·lèrgia a macròlids; precaució en QT llarg	Antiarrítmics i fàrmacs que allarguen QT; antiàcids poden reduir absorció.
Cefuroxima	Cefalosporina	Respiratòries, ORL, urinàries segons pauta	Diarrea, nàusees, candidiasi	Al·lèrgia greu a betalactàmics	Anticoagulants: precaució; prendre després de menjar en formes axetil.
Fosfomicina	Antibiòtic urinari	Cistitis no complicada segons prescripció	Diarrea, nàusees, cefalea	Hipersensibilitat; no serveix per qualsevol infecció urinària complicada	Metoclopramida redueix nivells; prendre separada de menjar segons presentació.
Nitrofurantoïna	Antibiòtic urinari	Cistitis no complicada	Nàusees, orina fosca, reaccions pulmonars rars	Insuficiència renal important, final d'embaràs, dèficit G6PD	Antiàcids amb magnesi poden reduir absorció; prendre amb menjar.
Doxiciclina	Tetraciclina	Acne, infeccions respiratòries/altres segons pauta	Fotosensibilitat, molèsties gàstriques, esofagitis	Embaràs, lactància i nens petits segons criteri mèdic	Llet/calci/ferro/antiàcids: separació 2-4 h; fotoprotecció.

Annex 2. Medicació crònica molt habitual fora del top 20

Una pàgina de reconeixement ràpid per treballar a classe i a la simulació de dispensació.

Principi actiu	Família	Ús crònic habitual	Alertes/interaccions clau
Enalapril	IECA	HTA/IC	Tos, hiperpotassèmia; evitar embaràs; AINE + diürètic = risc renal
Candesartan/Valsartan	ARA-II	HTA/IC	Hiperpotassèmia; evitar embaràs; precaució amb AINE i potassi
Hidroclorotiazida	Diürètic tiazídic	HTA	Hipopotassèmia, fotosensibilitat; precaució liti/digoxina
Empagliflozina/Dapagliflozina	ISGLT2	DM2/IC/ERC	Infeccions genitals, deshidratació; risc cetoacidosis; vigilar diürètics
Sitagliptina	DPP-4	DM2	Molèsties GI; precaució pancreatitis; ajustar renal
Insulina glargina	Insulina basal	Diabetis	Hipoglucèmia; conservar correctament; alcohol pot alterar glucèmia
Pantoprazol	IBP	Reflux/protecció	Com omeprazol; menys interacció amb clopidogrel però revisar
Rosuvastatina	Estatina	Colesterol	Miàlgies; evitar embaràs; precaució amb fibrats/ciclosporina
Ezetimiba	Hipolipemiant	Colesterol	Diarrea, dolor abdominal; precaució amb estatines/fibrats
Apixaban/Rivaroxaban	Anticoagulants orals directes	FA/trombosi	Sagnat; interaccions amb azòlics, macròlids, anticonvulsius; evitar AINE
Pregabalina	Neuromodulador	Dolor neuropàtic	Somnolència, mareig, edema; alcohol/opioides augmenten sedació
Duloxetina	IRSN	Depressió/dolor neuropàtic	Nàusees, HTA, somnolència; risc serotoninèrgic i sagnat amb AINE
Tamsulosina/Finasterida	Urològics HBP	Hiperplàsia benigna pròstata	Mareig/hipotensió; finasterida: alteració sexual i precaució embaràs
Budesonida/Formoterol	Inhalador corticoide + LABA	Asma/MPOC	Candidiasi oral, tremolor; glopejar després; revisar tècnica inhalatòria

Fonts consultades i criteri d'ús

Base principal: fitxes tècniques i prospectes disponibles al Centro de Información online de Medicamentos de la AEMPS (CIMA). La fitxa tècnica és el document oficial per indicacions, posologia, contraindicacions, interaccions i reaccions adverses. També s'han tingut en compte alertes generals de seguretat publicades per l'AEMPS.

Revisió docent: els continguts s'han simplificat per a CFGM. Per ús clínic cal consultar sempre la fitxa tècnica actualitzada del medicament concret, perquè les condicions poden variar per forma farmacèutica, dosi, edat i situació del pacient.